

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Міністерства освіти і науки України «Про визнання
таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України
від 05.09.2022 року № 792»

I. Визначення проблеми

Наказом Міністерства освіти і науки України від 05 вересня 2022 року № 792 затверджено Порядок доступу до інформації центральної бази даних програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» та зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 жовтня 2022 року за № 1218/38554 (далі – Порядок).

У Порядку визначено процедуру надання технічним адміністратором програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (далі – АІКОМ) доступу до інформації центральної бази даних АІКОМ (далі – ЦБД АІКОМ) стороннім електронним освітнім інформаційним системам, що забезпечують автоматизацію освітніх і управлінських процесів закладів освіти (далі – ОІС).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 року № 1214, внесено зміни до Положення про програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту», зокрема, врегульовано порядок доступу ОІС до інформації, що міститься в ЦБД АІКОМ. Таким чином, на рівні нормативно-правового акта вищої юридичної сили визначено положення, які регламентують порядок доступу ОІС до відповідної інформації.

У результаті виникла проблема нормативного дублювання: однотипні положення щодо доступу ОІС до інформації ЦБД АІКОМ містяться одночасно в наказі МОН та в постанові Кабінету Міністрів України. Це створює ризики неоднозначного тлумачення та застосування норм законодавства, а також суперечить принципу узгодженості нормативно-правових актів, визначеному статтею 17 Закону України «Про правотворчу діяльність».

З метою усунення нормативного дублювання, забезпечення юридичної визначеності та приведення нормативно-правових актів МОН у відповідність до чинного законодавства, виникла необхідність визнати таким, що втратив чинність, наказ МОН від 05 вересня 2022 року № 792.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у т. ч. суб'єкти малого підприємництва	+	-

Врегулювання зазначеної проблеми питання не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки вони не дають змоги усунути зазначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є актуалізація нормативно-правових актів, розробником яких є МОН, шляхом приведення їх у відповідність до чинного законодавства, забезпечення узгодженості та усунення дублювання норм.

Прийняття регуляторного проєкту акта дозволить:

привести нормативно-правові акти МОН у відповідність до чинного законодавства, зокрема до положень постанови Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2021 року № 1255, що регламентує порядок доступу ОІС до інформації ЦБД АІКОМ;

усунути дублювання норм, що регулюють порядок доступу ОІС до інформації, що міститься в ЦБД АІКОМ, які наразі визначено у Порядку та Положенні про програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2021 року № 1255 (далі – Положення).

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей.

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження чинного регулювання. Дублювання норм чинних нормативно-правових актів.
Альтернатива 2	Затвердження регуляторного акта, проєкту наказу МОН «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від

	05.09.2022 року № 792», дозволить привести у відповідність нормативно-правові акти МОН до вимог законодавства.
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Актуалізація власних нормативно-правових актів відповідно до вимог законодавства.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Правове регулювання, виконання норм визначених нормативно-правовим актом МОН.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Запропоноване регулювання не передбачає запровадження нових вимог для суб'єктів господарювання, які є власниками ОІС, призначених для автоматизації управління закладами освіти у сферах дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти, а також для створення, обробки, обміну інформацією та документами в електронній формі. Відповідно, не потребує додаткових витрат з боку суб'єктів господарювання, оскільки вимоги доступу ОІС до інформації, що міститься в ЦБД АІКОМ, визначені постановою Кабінету Міністрів України. Зміст вимог до ОІС, що раніше регулювався Порядком, збережено без змін.

Таким чином, визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 05 вересня 2022 року № 792 не вплине на умови діяльності суб'єктів господарювання, а навпаки – сприятиме усуненню нормативного дублювання та приведенню у відповідність нормативно-правових актів МОН.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що	0	0	19	0	19

підпадають під дію регулювання, од.					
Питома вага групи в загальній кількості, відсотків	0 %	0 %	100%	0 %	100%

Питома вага суб'єктів малого підприємництва в загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 0 % (відсотків).

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Порядок доступу визначено в Положенні. Приведення у відповідність нормативно-правових актів МОН до вимог законодавства.	Відсутні.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Додаткові витрати відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей.

Зробити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (всі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
---	---	---

під час вирішення проблеми)		
Альтернатива 1	1	Мінімальний бал, який вказує на неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом.
Альтернатива 2	4	Максимальний бал. Зазначений спосіб повною мірою задовольняє вимогу законодавства щодо уніфікованого та логічного викладення, усунення дублювання норм та є єдиним способом розв'язання проблеми.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи в рейтингу
Альтернатива 1	У разі залишення наявної на сьогодні ситуації без змін вигоди для держави, громадян і суб'єктів господарювання відсутні	Додаткові витрати відсутні	Залишення ситуації, яка існує на сьогодні, не розв'язує проблему та не сприяє виконанню програмних і стратегічних документів Уряду.
Альтернатива 2	Прийняття акта забезпечить виконання вимог законодавства	Відсутні	Повністю розв'язує проблему. Прийняття проєкту акта забезпечить правове регулювання чинних норм нормативно-правових актів МОН

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
---------	---	--

Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Приведення у відповідність нормативно-правових актів МОН до вимог законодавства.	Відсутні

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти запропонований альтернативою 2 регуляторний акт.

Негативних наслідків від прийняття регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми.

Для подолання проблем, окреслених у розділі I, і досягнення цілей, визначених у розділі II цього аналізу регуляторного впливу, проєктом акта передбачено механізм розв'язання проблеми шляхом його прийняття.

Механізмом розв'язання визначеної проблеми є прийняття регуляторного акта, яким наказ Міністерства освіти і науки України від 05 вересня 2022 року № 792 визнається таким, що втратив чинність.

Це дозволить усунути дублювання правових норм щодо порядку доступу ОІС до інформації ЦБД АІКОМ, оскільки відповідне регулювання вже визначено постановою Кабінету Міністрів України та допоможе суб'єктам господарювання, які є власниками ОІС, керуватимуться виключно нормами, визначеними в Положенні, що забезпечує єдине джерело правового регулювання. МОН, як суб'єкт нормотворення приведе у відповідність нормативно-правові акти відповідно до чинного законодавства.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги.

Від впровадження проєкту регуляторного акта негативних наслідків не очікується. Доступ до інформації в ЦБД АІКОМ для суб'єктів малого підприємництва (ОІС) визначено Кабінетом Міністрів України та врегульовано в Положенні.

Реалізація наказу не передбачає додаткових фінансових витрат органами виконавчої влади та, відповідно, додаткових видатків бюджету.

Витрат внаслідок дії наказу для суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, а також малого підприємництва (малих та

мікропідприємств разом) не передбачається, тому розрахунок таких витрат не проводився.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта.

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства з дня його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не передбачається.
2. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – 19.
3. Розмір коштів, що витрачаються суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – не передбачається.
4. Час, що витрачається суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – низький.
5. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб стосовно основних положень регуляторного акта – високий, проєкт акта оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiektu-nakazu-pro-vyznannia-takym-shcho-vtratyv-chynnist-nakazu-ministerstva-osvity-i-nauky-ukrainy-vid-05092022-roku-792?v=686d679bb743b>) з метою отримання зауважень та пропозицій до нього.

Після набрання чинності акт буде оприлюднено для ознайомлення суб'єктів господарювання, власників ОІС, які підключені до ЦБД АІКОМ, та розміщено на офіційному вебсайті <https://aikom.gov.ua/> для ознайомлення ОІС, які виявлять намір приєднатися до АІКОМ.

Інші показники результативності акта не визначаються, оскільки його реалізація не передбачає надходжень до державного чи місцевих бюджетів, не створює додаткових витрат для суб'єктів господарювання, а порядок доступу ОІС до ЦБД АІКОМ врегульовано нормами Положення.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено Міністерством освіти і науки України, шляхом аналізу статистичних показників.

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснено в IV кварталі 2025 року.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

До проведення відстеження результативності дії регуляторного акта залучатиметься технічний адміністратор АІКОМ – Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики».

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ

«____» _____ 2025 р.